

Grappen Manuel gaan vaak schuil achter zijn cynisme

Cabaret Voor God noch Vaderland, door André Manuel. Gezien: 22/11 in Het Witte Theater, IJmuiden. Tournee t/m 4/6. Informatie: www.maneman.nl

●●●●○

Door HENK VAN GELDER

De Nederlandse driekleur hangt er gehavend bij, het Wilhelmus op de geluidsband hapert en achter een spreekgestoelte met negen microfoons legt de cabaretier André Manuel een verklaring af. De vorige avond is bij hem een doodsbetrediging bezorgd, zegt hij, en dat vervult hem met dankbaarheid. Eindelijk erkenning. Hij heeft er de afgelopen jaren hard genoeg voor gewerkt.

Voor God noch Vaderland is Manuels elfde programma in negentien

jaar geëngageerd, veelal grof en grimmig cabaret. Een *young man* is hij dus niet meer, maar nog onverminderd *angry*. Zijn verklaring omvat schimpscheuten naar moslims, joden, christenen en religies in het algemeen. Hij schampert dat God natuurlijk nooit zo'n Bond tegen het Vloeken zou hebben geschapen. Is dat demonisering? „Nee”, zegt hij, „ik maak ze alleen maar belachelijk omdat ze belachelijk zijn.”

Smalend spreekt hij ook over zielige Nederlandse fascistenclubjes die niet verder komen dan het gooien van taarten („Adolf Hitler zou zich omdraaien in zijn graf”) en hij noemt *De Telegraaf* nog voluit „een fascistenkrantje”. Kortom: „Ik ben een links artiest die daarvoor uitkomt.”

Manuel is er niet de man naar om moeiteloos de lachers op zijn hand te krijgen. Zijn grappen gaan vaak schuil achter cynische omkeringen, en komen daar soms maar met moeite achter vandaan. Door zijn conference de vorm van een verklaring te geven, weet hij echter wel spanning op te bouwen – al was het maar door zijn publiek langdurig in het ongewisse te laten over de identiteit van zijn bedreigers.

Gaandeweg de lange voorstelling (een uur en drie kwartier) blijkt dat Manuel er toch niet helemaal in slaagt die spanning tot het eind toe vol te houden. Dan begint die man achter het spreekgestoelte in herhalingen te vervallen. Maar voor het zo ver is, heeft Manuel heel wat te zeggen.

